

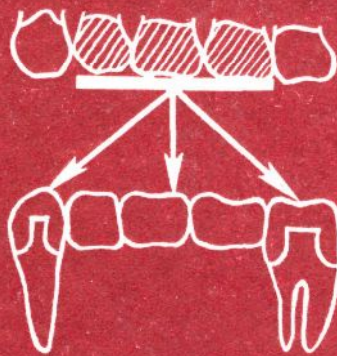
616.31
P 93

MINISTERUL ȘTIINȚEI ȘI ÎNVĂȚĂMÎNTULUI
AL REPUBLICII MOLDOVA

ILARION POSTOLACHI

E. Chiriac G. Bîrsa
M. Cojocaru N. Cojuhari
I. Șeptelici V. Guțuțui
V. Banuh V. Gamureac

PROTETICĂ DENTARĂ

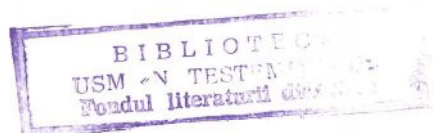
CHIȘINĂU «ȘTIINȚA» 1993

MINISTERUL ȘTIINȚEI ȘI ÎNVĂȚĂMÎNTULUI
AL REPUBLICII MOLDOVA

ILARION POSTOLACHI

E. Chiriac G. Bîrsa
M. Cojocaru N. Cojuhari
I. Șeptelici V. Guțuțui
V. Banuh V. Gamureac

PROTETICĂ DENTARĂ

CHIȘINĂU
"ȘTIINȚA"
1993

CZU 616.31—089.23
P93

În manual sînt expuse particularitățile anatomiei funcționale ale elementelor sistemului stomatognat, examenul clinic, paraclinic și principiile de tratament protetic a leziunilor sistemului stomatognat. De pe poziții contemporane, sînt analizate problemele etiopatogeniei, manifestărilor clinice, metodele clasice și moderne de tratament protetic; sînt redată etapele clinico-tehnice la confecționarea protezelor dentare.

Manualul este organizat conform programului de studiu și este destinat studenților facultăților de stomatologie a instituțiilor de învățămînt medical superior, cît și pentru medicii practicieni.

P $\frac{4108120000-59}{M 755(10)-93}$ La comandă

ISBN 5-376-01755-9

© I. Postolachi, E. Chiriac,
M. Cojocaru, I. I. Șeptelici,
V. Banuh, G. Bîrsa, N. Cojuhari,
V. Guțuțui, V. Gamureac, 1993

CUPRINS

INTRODUCERE	6
Capitolul I. MORFOLOGIA FUNCȚIONALĂ A SISTEMULUI STOMATOGNAT (prof. I. Postolachi)	8
1.1. Morfologia funcțională a maxilarelor	10
1.2. Articulația temporomandibulară	14
1.3. Mușchii sistemului stomatognat și forța musculară	16
1.4. Morfologia funcțională a dinților și a arcadelor dentare	22
1.4.1. Morfologia funcțională a dinților	22
1.4.2. Morfologia funcțională a arcadelor dentare	25
1.5. Ariile ocluzale, curbele ocluzale și planul de ocluzie	27
1.6. Structura și funcțiile parodontului	30
1.7. Ocluzia	31
1.7.1. Relații de ocluzie	32
1.7.2. Relații de postură	33
1.7.3. Rapoarte dintre arcadele dentare normale și patologice	36
1.8. Biomecanica mandibulei	40
Capitolul 2. EXAMENUL CLINIC, PARACLINIC ȘI DIAGNOSTICUL ÎN PROTETICA DENTARĂ (prof. I. Postolachi)	47
2.1. Examenul clinic	47
2.2. Examenul paraclinic (complementar)	61
2.3. Diagnosticul în protetica dentară	75
2.4. Formele nozologice și simptomele clinice ale afecțiunilor sistemului stomatognat	76
2.5. Indicații și contraindicații către tratamentul protetic al leziunilor sistemului stomatognat	81
Capitolul 3. PRINCIPII GENERALE ȘI METODE DE TRATAMENT PROTETIC (prof. I. Postolachi)	84
3.1. Principiul profilactic	84
3.2. Principiul curativ	85
3.3. Principiul biomecanic	86
3.4. Principiul biologic	86
3.5. Principiul homeostazic	87
3.6. Principiul ergonomic	88
3.7. Tratamentul pre- și proprotetic	88
3.8. Migrările dentare (conferențiar M. Cojocaru)	96
3.9. Metode de tratament protetic (prof. I. Postolachi)	120
3.10. Noțiuni de amprente și materiale amprentare (conferențiar Gh. Birsa)	122
3.10.1. Amprente	122
3.10.2. Materialele amprentare și utilizarea lor pentru realizarea amprentelor	125
Capitolul 4. TABLOUL CLINIC, PRINCIPIILE ȘI METODELE DE TRATAMENT ALE LEZIUNILOR ODONTALE CORONARE (conferențiar V. Guțuțui, prof. I. Rostolachi)	131
4.1. Etiologia leziunilor odontale coronare	131

	4.2. Tabloul clinic al leziunilor odontale coronare	132
	4.3. Examenul clinic, paraclinic și diagnosticul leziunilor odontale coronare	133
	4.4. Principii și metode de tratament ale leziunilor odontale coronare	135
<i>Capitolul 5.</i>	TRATAMENTUL LEZIUNILOR ODONTALE CORONARE PRIN METODA RECONSTITUIRII (conferențiar N. Cojuhari)	137
	5.1. Indicații, contraindicații și clasificări	137
	5.2. Etapele clinico-tehnice de tratament prin reconstituire	140
<i>Capitolul 6.</i>	TRATAMENTUL LEZIUNILOR ODONTALE CORONARE PRIN METODA ACOPERIRII (conferențiar V. Guțuțui)	148
	6.1. Coroanele de înveliș metalice	153
	6.2. Coroanele de înveliș fizionomice	163
	6.3. Coroanele de înveliș mixte	171
<i>Capitolul 7.</i>	TRATAMENTUL LEZIUNILOR ODONTALE CORONARE PRIN METODA SUBSTITUIRII (conferențiar N. Cojuhari)	180
	7.1. Tabloul clinic, indicații și contraindicații	180
	7.2. Etapele clinico-tehnice la confecționarea coroanelor de substituție	183
<i>Capitolul 8.</i>	TABLOUL CLINIC ȘI TRATAMENTUL EDENȚAȚIEI PARȚIALE (conferențiar Gh. Birsa, prof. I. Postolachi)	193
	8.1. Tabloul clinic și diagnosticul edențatei parțiale	193
	8.2. Tratamentul protetic al edențatei parțiale	202
	8.2.1. Tratamentul edențatei parțiale cu ajutorul punților dentare	203
	8.2.2. Indicațiile și contraindicațiile în utilizarea punților dentare	207
	8.2.3. Principiile de tratament ale edențatei parțiale prin punți dentare	208
	8.2.4. Specificul preparării dinților-stilpi și amprentarea cîmpului protetic	215
	8.2.5. Determinarea și înregistrarea ocluziei centrice sau a raportului intermaxilar	217
	8.2.6. Etapele de realizare a punților dentare	222
	8.2.7. Varietăți de punți dentare	224
	8.2.8. Proba punților dentare	232
	8.3. Tratamentul edențatei parțiale cu ajutorul protezelor parțiale mobilizabile acrilice și scheletate	235
	8.3.1. Protezele parțial-mobilizabile acrilice	240
	8.3.2. Protezele parțial-mobilizabile scheletate (arcate)	253
	8.3.3. Restaurarea formelor clinice ale edențatei parțiale prin proteze mobilizabile	270
	8.3.4. Etapele clinico-tehnice la confecționarea protezelor scheletate	274
<i>Capitolul 9.</i>	TABLOUL CLINIC ȘI TRATAMENTUL PROTETIC ALE ABRAZIUNII DENTARE (prof. I. Postolachi)	284
	9.1. Etiopatogenia abraziunii dentare	284
	9.2. Tabloul clinic al abraziunii dentare	286
	9.3. Metode de tratament protetic	291
<i>Capitolul 10.</i>	TRATAMENTUL PROTETIC AL AFECȚIUNILOR PARODONTULUI (conferențiar I. Șeptelici, prof. I. Postolachi)	298
	10.1. Aspecte caracteristice de structură anatomo-funcțională ale parodontului	298
	10.2. Generalități despre afecțiunile parodontului	299
	10.3. Unele aspecte de etiologie și patogeneză ale afecțiunilor parodontului	300
	10.4. Tabloul clinic al afecțiunilor parodontului	305
	10.5. Tratamentul afecțiunilor parodontului	309
	10.5.1. Șlefuirea selectivă	309
	10.5.2. Redresările ortodontice în tratamentul complex al afecțiunilor parodontului	318

10.5.3. Tratamentul ortopedo-protetic	320
10.6. Protezarea imediată în tratamentul complex al afecțiunilor parodontului	331
<i>Capitolul 11. TABLOUL CLINIC ȘI TRATAMENTUL EDENȚAȚIEI TOTALE</i> (conferențiar, prof. E. Chiriac)	334
11.1. Tabloul clinic al edentației totale	334
11.2. Particularitățile examenului clinic și diagnosticul edentației totale	349
11.3. Metodele de fixare a protezelor totale	351
11.4. Proteza totală și componența ei	356
11.5. Etapele clinico-tehnice la confecționarea protezelor totale	359
11.6. Confecționarea protezelor totale cu baza metalică	399
11.7. Adaptarea față de protezele totale	399
11.8. Confecționarea bazei protezei cu căptușeală	401
<i>Capitolul 12. APLICAREA IMPLANTURILOR ÎN PROTETICA DENTARĂ</i> (conferențiar I. Șeptelici, prof. I. Postolachi)	402
12.1. Implanturile aplicate într-o ședință operatorie	402
12.2. Implanturile aplicate în două ședințe operatorii	406
12.3. Indicații, contraindicații pentru utilizarea implanturilor	407
12.4. Particularitățile protezării cu utilizarea implanturilor aloplastice	411
<i>Capitolul 13. SINDROMUL DISFUNCȚIONAL AL SISTEMULUI STOMATOGNAT</i> (prof. I. Postolachi, conferențiar V. Banuh)	413
13.1. Etiopatogenia sindromului disfuncțional stomatognat	413
13.2. Tabloul clinic al sindromului de disfuncție stomatognat	415
13.3. Examenul clinic, paraclinic și diagnosticul sindromului disfuncțional al sistemului stomatognat	421
13.4. Tratamentul afecțiunilor disfuncționale ale sistemului stomatognat	422
<i>Capitolul 14. TRATAMENTUL PROTETIC POSTTRAUMATIC AL SISTEMULUI STOMATOGNAT</i> (asist. V. Gamureac, prof. I. Postolachi)	428
14.1. Etiologia și tabloul clinic ale leziunilor substratului osos și țesuturilor moi ale sistemului stomatognat	428
14.2. Tratamentul protetic după consolidarea incorectă a fracturilor maxilarelor	429
14.3. Tratamentul protetic în prezența pseudoarticulațiilor mandibulare	430
14.4. Tratamentul protetic în caz de microstomie	431
14.5. Contracturile mandibulare	432
14.6. Tratamentul protetic al leziunilor palatinale	433
14.7. Protezele postrejecționale maxilofaciale	437
BIBLIOGRAFIA SELECTIVĂ	444

INTRODUCERE

Protetica dentară contemporană este un compartiment al stomatologiei, disciplină sau ramură a științei ce studiază etiologia, patogenia, tabloul clinic, metodele de diagnostic, profilaxie și tratament ale leziunilor sistemului stomatognat. Ea dispune de următoarele metode de tratament: funcționale (mioterapia, mecanoterapia), de aparataj (aparate ortodontice cu caracter curativo-diagnostic, de imobilizare), protetice și mixte.

Protetica dentară este strâns legată și cu alte discipline stomatologice (terapie, chirurgie și stomatologie infantilă) avînd astfel un obiect de studiu comun — sistemul stomatognat. La bazele acestei ramuri a științei stomatologice stau elaborările științifice ale disciplinelor fundamentale medicale (biologia, fiziologia, etc.) și generale (fizica, chimia, studiul materialelor, metalurgia ș. a.).

Fiind cunoscută din vremurile străvechi, protetica dentară a parcurs o cale de dezvoltare anevoioasă. Despre aceasta ne marturisesc numeroasele materiale cu caracter științific și cele dobîndite la săpăturile arheologice ale monumentelor vechi de cultură din diferite regiuni ale globului pămîntesc (Egipt, China, Italia, Grecia etc.). Ca o ramură a științei a început să se dezvolte din secolul al XVIII-lea cînd, pentru prima dată, dentistul francez Pier Fouchard, în a. 1728, a încercat să sintetizeze experiența acumulată pînă la el în acest domeniu și a publicat lucrarea «Le chirurgien dentiste ou traité de dents» în care a descris și multe metode de tratament protetic propuse de el (fixarea protezelor dentare la edentatul total cu arcuri speciale, dinți cu pivot ș. a.).

Cu pași giganți, ca și toate științele, se dezvoltă protetica dentară în secolul al XIX-lea, cînd au fost propuse noi materiale de confecționare a protezelor dentare (cauciucul, porțelanul), au fost elaborate materialele amprentare, metode de realizare a modelelor după amprente și au fost construite primele simulatoare (aparate ce imită mișcările mandibulare).

Pe parcursul secolului al XX-lea, și mai ales în ultimele decenii, protetica dentară, ca și medicina generală, a înregistrat un progres esențial în domeniul metodologiei și elaborării concepțiilor fundamentale ale disciplinei. Dintre cele mai importante ținem să menționăm concepția gnatologică, de fiziologie și fiziopatologie ocluzală, a manifestărilor morfofuncționale, de diagnostic și tratament ale leziuni-

lor sistemului stomatognat. Succese considerabile s-au realizat și în domeniul utilizării tehnologiilor progresive la confecționarea lucrărilor protetice și a dispozitivelor (aparate, șini) prin turnarea individuală, confecționarea pieselor întreg turnate, din ceramică, metaloceramică, metaloacrilice, turnarea acrilatelor prin aplicarea presiunii etc. Noi am căutat ca aceste succese să fie oglindite în lucrare, reflectând aspectul practic al problemei privind reabilitarea morfofuncțională a sistemului stomatognat lezat. Prin urmare, protetica dentară contemporană nu mai prezintă o ramură îngustă a stomatologiei care cândva se ocupa numai cu restaurarea morfologică a dinților și arcadei dentare. Actualmente medicul practician prin intermediul metodelor avansate influențează asupra tuturor componentelor sistemului stomatognat asigurându-i o integritate morfofuncțională optimă. Prin aceste intervenții terapeutice, indirect și pozitiv, el influențează și reabilitarea funcțională a altor sisteme incluse în proces (tractul digestiv, sistemul nervos) ce favorabil se vor reflecta și asupra stării generale a organismului.

Trebuie de menționat că protetica dentară, în fond, rezolvă două probleme globale: biologică (medicală) și tehnică (procesele tehnologice de realizare a lucrărilor protetice). Rezolvarea acestor probleme cere o colaborare fructuoasă dintre medic și tehnicianul dentar. Anume din aceste motive în cadrul unor capitole s-au expus într-un mod consecutiv etapele clinico-tehnice aplicate în procesul de realizare a lucrărilor protetice, menționându-se și unele particularități ale tehnicii dentare. Totodată, de rînd cu metodele clasice am căutat să elucidăm și metodele moderne, selectate din literatura de specialitate. Deoarece lucrarea respectivă este destinată studenților, au fost incluse doar acele metode care, după părerea noastră, s-au recomandat a fi mai eficiente și deci nu pretindem la o lucrare cu valoare de îndreptar. Pentru a corespunde optim misiunii sale — de instruire profesională a studenților la nivelul contemporan al științei respective — s-a căutat să fie oglindite mai pe larg concepțiile fundamentale și etapele clinico-tehnice de reabilitare protetică ale sistemului stomatognat, elaborate în ultimele decenii.

Autorii cu mulțumire vor primi observațiile critice și doleanțele cititorilor.

AUTORII